

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра соціально-гуманітарних та правових дисциплін

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Гарант освітньої програми

Сергій ПОЛТОРЕЦЬКИЙ

« 25 » 18 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ФІЛОСОФІЯ НАУКИ»

Освітній рівень доктор філософії

Галузь знань: Н Сільське господарство, рибне господарство та ветеринарна медицина

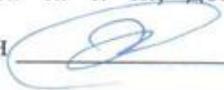
Спеціальність: НІ Агронімія

Освітня програма: Агронімія

Факультет: Агронімії

Умань – 2025 р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Філософія науки» для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності НІ «Агрономія». Умань: Уманський НУ, 2025. 14 с.

Розробник: к. і. н., доцент кафедри соціально-гуманітарних і правових дисциплін Валентин ДОМОРОСЛИЙ

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри соціально-гуманітарних та правових дисциплін

Протокол від «20» 08 2025 року № 1

Завідувач кафедри доц. Людмила МАШКОВСЬКА

Схвалено науково-методичною комісією факультету агрономії

Протокол від. «28» серпня 2025 року № 1

Голова Ірина ДІОРДІЄВА

УНУ., 2025
В. ДОМОРОСЛИЙ

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень, назва освітньої програми	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина	Обов’язкова	
Модулів – 1	Н1 Агрономія	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		I	
		Семестр	
Загальна кількість годин – 120		1	
Тижневих годин для денної форми навчання: 3 аудиторних – самостійної роботи студента – 4	Освітній рівень: доктор філософії Освітня програма «Агрономія»	Лекції	
		18 год.	
		Практичні, семінарські	
		22 год.	
		Індивідуальні завдання	
		Самостійна робота	
80 год.			
	Вид контролю: екзамен		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Робочу програму навчальної дисципліни «Філософія науки» розроблено на основі освітньо-наукових програм, навчальних планів підготовки здобувачів вищої освіти освітньо-наукового ступеня «доктор філософії» та відповідних нормативних документів.

Метою дисципліни є оволодіння здобувачами вищої освіти філософськими основами та методологією наукового пізнання, розуміння сутності та специфіки наукових досліджень, їх структуру, ідеали, норми й цінності.

Предметом дисципліни є закономірності та тенденції наукового пізнання як особливої діяльності щодо виробництва наукових знань, наука як соціальний інститут, наука в системі вищої освіти.

Завдання: – засвоєння теоретичних знань про закономірності та тенденції наукового пізнання;

- освоєння стилю наукового мислення;
- формування вміння використання отриманих знань в наукових дослідженнях за спеціальністю;
- формування науково-методологічного світогляду через вивчення специфіки наукових знань та наукової картини світу.

Таблиця 1

Матриця компетентностей і програмних результатів навчання, що формуються під час вивчення навчальної дисципліни «Філософія науки»

Шифр компетентності	Компетентності	Шифр програмних результатів навчання	Програмні результати навчання
Загальні компетентності (ЗК)			
ЗК 1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	ПРН 1	Застосовувати передові концептуальні та методологічні знання з філософії науки, агрономії та суміжних галузей, а також дослідницькі вміння для планування й проведення актуальних прикладних наукових досліджень.
ФК 1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу		

Методи навчання та засоби діагностики, що відповідають визначеним результатам навчання за навчальною дисципліною «Філософія науки», наведено в табл. 2, 3.

Таблиця 2

**Результати, методи навчання та методи контролю за навчальною дисципліною
«Філософія науки»**

Результати навчання за навчальною дисципліною		Методи навчання	Методи контролю
1	Знання:		
1.1	Концептуальні та методологічні знання в галузі чи на межі галузей знань або професійної діяльності.	лекція, семінарське заняття, дискусія, самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
2	Уміння/навички:		
2.1	Спеціалізовані уміння/навички і методи, необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики.	лекція, семінарське заняття, дискусія, самонавчання через Moodle	усне опитування, тестування, участь у дискусії, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
2.2	Започаткування, планування, реалізація та коригування послідовного процесу ґрунтового наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності		
3	Комунікація:		
3.1	Вільне спілкування з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством в цілому	семінарське заняття, дискусія, аналітична робота, вирішення конкретних задач і ситуацій	представлення презентацій, підсумковий контроль
3.2	Використання академічної української та іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях		
4	Відповідальність і автономія		
4.1	Демонстрація значної авторитетності, інноваційність, високий ступінь самостійності, академічна та професійна доброчесність, послідовна відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності.	семінарське заняття, дискусія, аналітична робота, вирішення конкретних задач і ситуацій	представлення презентацій, підсумковий контроль

**Методи навчання та методи контролю програмних результатів навчання з
навчальної дисципліни «Філософія науки»**

Програмний результат навчання		Метод навчання	Методи контролю
ПРН 1	Демонструвати системний креативний світогляд розуміння засад, сучасних напрямів і розвитку науки в умовах глобалізації. дослідника, філософських тенденцій, закономірностей науки в умовах	Лекція, семінарські заняття, індивідуальні консультації, самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Фундаментальні засади філософії науки.

Тема 1. Наука як предмет філософського осмислення.

Філософський аналіз поняття «наука». Функції науки: світоглядна, виробнича, соціальна. Співвідношення філософії і науки. Функції філософії у науковому пізнанні. Предмет і функції філософії науки. Наукознавство. Місце філософії науки у структурі суміжних дисциплін. Роль філософії науки у сучасному науковому пізнанні.

Закономірності розвитку науки.

Тема 2. Виникнення науки та основні етапи її розвитку.

Основні підходи до періодизації науки. Загальна характеристика східної «протонауки». Особливості формування наукових знань в період Античності. Особливості середньовічної «науки». Наука доби Відродження та Нового часу. Ідеали на норми класичної науки.

Відмінність між науковим і раціональним знанням. Становлення класичної науки. Особливості некласичної науки. Функції науки в індустріальному і постіндустріальному суспільстві.

Тема 3. Генеза та етапи розвитку філософії науки.

Виникнення та особливості розвитку філософії науки в XIX ст. Позитивізм. «Другий» позитивізм: основні ідеї та причини впливу серед природознавців. Аналіз мовних форм знання у неопозитивізмі.

Критерій демаркації науки. Принцип верифікації Неокантіанство: особливості формування методології гуманітарного знання. Структуралізм і постструктуралізм як методологія сучасного соціогуманітарного знання. Місце та значення філософської герменевтики в науковому пізнанні. Специфіка соціально-гуманітарного знання.

Тема 4. Наука в культурі сучасної цивілізації.

Традиціоналістський і техногенний типи цивілізаційного розвитку. Особливості наукового пізнання. Наука і філософія. Наука і мистецтво. Наука і повсякденність. Роль науки в сучасній освіті і вихованні.

Базові цінності традиціоналістського та техногенного типу цивілізаційного розвитку. Цінність наукової раціональності. Особливості наукового пізнання.

Тема 5. Наука як специфічний тип пізнання.

Наукове знання як динамічна складна система. Багатоманітність типів наукового знання. Особливості емпіричного знання. Специфіка та архітектоніка теоретичного знання. Емпіричний і теоретичний типи знання. Особливості та структура емпіричного знання.

Теоретичне знання: структура, первинні теоретичні моделі і закони, парадигмальні зразки вирішення задач. Науковий факт, проблема, ідея та гіпотеза, закон, концепція, теорія як форми наукового пізнання. Поняття теоретичного рівня наукового пізнання та його співвідношення із раціональним пізнанням. Відносний характер емпіричного і теоретичного рівнів наукового пізнання.

Поняття наукового факту у природничих і гуманітарних науках. Співвідношення факту і теорії у природознавстві.

Тема 6. Наукові традиції і наукові революції.

Типи наукової раціональності. Взаємодія традицій і виникнення нового знання. Наукові революції як перебудова засновків науки. Проблема типології наукових революцій.

Соціокультурні передумови глобальних наукових революцій. Прогностична роль філософського знання. Глобальні революції і типи наукової раціональності.

Змістовий модуль 2. Загальні закономірності розвитку науки.

Тема 7. Діалектична логіка як методологія наукового пізнання. Соціокультурні аспекти науки.

Методологічне значення основних законів діалектики. Протиріччя – джерело розвитку наукового знання. Синергетика як альтернатива діалектичній, теорія розвитку та зміни наукової парадигми. Логіка наукового мислення. Гносеологічні атрибути обґрунтованості знання. Основи теорії аргументації. Доведення. Спростування.

Тема 8. Глобальні проблеми людства та сучасна наука

Особливості та зміст глобальних проблем людства. Антропологічна складова глобальних проблем. Концепція сталого розвитку суспільства та її особливості. Роль науки у розв'язанні глобальних проблем людства.

Ноосферна стратегія сталого розвитку

Тема 9. Етика науки.

Різновиди етики. Ціннісна та етична система суспільства. Моральний вибір і моральна відповідальність. Професійна відповідальність ученого. Свобода вибору. Ціннісні орієнтації вченого.

Свобода наукового пошуку і соціальна відповідальність ученого. Моральна відповідальність. Нюрнберзький процес та кодекс. Етичні кодекси та етичні комітети. Етичний кодекс ученого України.

4. Орієнтовна структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	с	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1. Філософія науки						
Змістовий модуль 1. Фундаментальні засади філософії науки.						
Тема 1. Наука як предмет філософського осмислення.	14	2	2			10
Тема 2. Виникнення науки та основні етапи її розвитку.	14	2	2			10
Тема 3. Генеза та етапи розвитку філософії науки.	16	2	4			10
Тема 4. Наука в культурі сучасної цивілізації.	16	2	4			10
Тема 5. Наука як специфічний тип пізнання.	12	2				10
Тема 6. Наукові традиції і наукові революції.	16	2	4			10
Змістовний модуль 2. Загальні закономірності розвитку науки						
Тема 7. Діалектична логіка як методологія наукового пізнання. Соціокультурні аспекти науки.	14	2	2			10
Тема 8. Глобальні проблеми людства та сучасна наука.	9	2	2			5
Тема 9. Етика науки.	9	2	2			5
Всього	120	18	22			80

5. Темі семінарських занять

№ з/п	Назва тем	Кількість годин
		денна форма
	Змістовий модуль 1. Фундаментальні засади філософії науки.	
1.	Тема 1. Наука як предмет філософського осмислення.	2
2.	Тема 2. Виникнення науки та основні етапи її розвитку.	2
3.	Тема 3. Генеза та етапи розвитку філософії науки.	4
4.	Тема 4. Наука в культурі сучасної цивілізації.	4
5.	Тема 5. Наука як специфічний тип пізнання.	2
6.	Тема 6. Наукові традиції і наукові революції.	
	Змістовний модуль 2. Загальні закономірності розвитку науки.	
6.	Тема 7. Діалектична логіка як методологія наукового пізнання. Соціокультурні аспекти науки.	2
7.	Тема 8. Глобальні проблеми людства та сучасна наука.	2
8.	Тема 9. Етика науки. Етика як наука про мораль.	2
	Разом	22

6. Самостійна робота

Орієнтовні есе для самостійної роботи здобувачів наукового ступеня доктор філософії

Формою самостійної роботи є написання есе. Здобувачі вищої освіти мають право самостійно обирати теми есе, попередньо узгоджуючи їх з лектором, або ж обирати одну з визначених програмою тем.

Рекомендації здобувачам до написання есе з курсу «Філософія науки».

Есе – критична, суб'єктивна розповідь або опис, сконцентрований навколо спеціальної наукової проблематики. Це завершена теоретична робота у межах програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь і навичок, одержаних у процесі лекційних, семінарських занять, самостійної роботи. Есе виконується як підсумкова робота за перший і другий змістовий модуль.

Написання есе вимагає від здобувача вміння творчо працювати з літературними джерелами – виділяти і грамотно узагальнювати актуальний для теми матеріал.

Робота над есе передбачає наступні етапи:

- 1) об'єм – до 10 друкованих аркушів;
- 2) висока унікальність, від 85%;
- 3) власна структура – титульна сторінка, вступ, основна частина, висновок;
- 4) авторська позиція, суб'єктивні судження, власна думка, підкріплені теоретичною основою.

Структура есе:

Назва. Вона повинна точно відображати суть написаного. План не пишеться, відразу переходимо до тексту.

Вступ. Тут необхідно обґрунтувати важливість розгляду обраних автором питань, висунути головну гіпотезу. Гіпотеза це якесь припущення, яке буде підтверджено або спростовано. Якщо ви викладаєте думку певного вченого або групи людей, з якими не згодні, то така гіпотеза спростовується. А ось сформована самостійно ідея, як правило, повинна бути підтверджена. Втім, ви можете показати, що ваше стара думка була помилковою. Якщо есе невелике, то слово «введення» писати не потрібно.

Основна частина. Самостійно написати структуру есе, якщо воно маленьке, нескладно. Новий абзац – і ось вже пишуться тези і аргументація. Великі тексти же краще розбити на частини підзаголовками, виділеними жирним шрифтом. Структура основної частини нагадує ланцюжок з кілець. Спочатку висувається теза, потім пишуться кілька аргументів до неї. Теза доведена, і далі, переходимо до наступного.

Автор самостійно вирішує, скільки тез йому необхідно довести. Кількість же аргументів не повинна бути менше 2-3. Велика кількість перевантажує дослідження, а менша виглядає несерйозно для наукової роботи.

Вимоги до оформлення формат А4, гарнітура Times New Roman (Сур.), розмір шрифту – 14 pt, інтервал полуторний. Розміри полів: верхнього, нижнього, лівого – 20 мм, правого – не менше ніж 10 мм. Вирівнювання – за шириною (ДСТУ 3008-95).

Обидві написані роботи рецензується і попередньо оцінюється рецензентом за загальноприйнятою шкалою оцінок (відмінно, добре, задовільно, незадовільно). При виставленні загальної оцінки з підсумкового іспиту враховуються оцінка есе. Якісна підготовка есе позитивно позначається на підсумковій успішності за курсом «Філософія науки».

Пропоновані теми есе:

1. Феномен нелінійної науки.
2. Проблема незворотності часу в класичній, некласичній та сучасній фізиці.
3. Проблема скінченності і нескінченності простору і часу в контексті класичних, і сучасних космологічних уявлень.
4. Вплив філософських програм античності на розвиток науки.
5. Проблема демаркації науки та ненауки.
6. Особливості наукової гіпотези та її роль в пізнанні.
7. Філософський смисл уявлень про віртуальну реальність та віртуальні світи.
8. Еволюція наукової картини світу.

9. Наукова картина світу та наукова парадигма.
10. Проблема росту наукового знання як одна із центральних проблем філософії науки.
11. Т. Кун. Структура наукових революцій.
12. Онтологічні проблеми сучасної науки
13. Гносеологічні проблеми сучасної науки.
14. Глобалізація як провідна тенденція розвитку сучасного світу.
15. Сучасна фізична картина світу і її особливості.
16. Суперечливість науково-технічного прогресу і його філософські інтерпретації.
17. Наука і цінності сучасної цивілізації.
18. Проблема наукової раціональності у ХХ ст.
19. Ціннісні аспекти сучасної техніки.
20. Ідея революції в сучасній науковій картині світу
21. Філософські погляди А. Ейнштейна.
21. Філософські погляди В. Вернадського.
22. Проблема об'єкта і суб'єкта в класичному і сучасному природознавстві.
23. Наукова революція як зміна картини світу.
24. Критичний раціоналізм К. Поппера і його роль у трансформаціях філософії науки.
25. Характеристика техніки в філософській концепції К. Ясперса.
26. Межі зростання людської експансії на природу в концепції А. Печчеї.
27. Сутність концепції колективного несвідомого К. Юнга.
28. Нігілізм Ф. Ніцше.
29. Логічний аналіз мови як засіб вирішення філософських проблем.
30. Проблема природної та штучної мови.
31. Філософія грошей Г. Зіммеля.
32. Вплив інформатизації на розвиток сучасного суспільства.
33. Педагогічні ідеали та виховні принципи Модерну і Постмодерну.
34. Наука як сутнісне явище Нового Часу.
35. Цивілізаційна концепція С. Гантінгтона.
36. Наука у індустріальному та постіндустріальному суспільстві
37. Проблема розвитку в сучасній науці. Концепція глобального еволюціонізму.
38. Філософське розуміння сутності економічних законів.
39. Загальне та особливе в становленні світової економіки.
40. Інновації управлінської діяльності.
41. Концепція економічного лібералізму.
42. Парадокси і наслідки сучасної технологічної революції.
43. Технократичні проекти ХХІ ст.: трансформації та альтернативи.
44. Інноваційні стратегії розвитку освіти.
45. Людина і наука в інформаційному суспільстві (Д. Белл, Е. Тоффлер).
46. Елітарність як концепт філософії освіти.
47. Трансформації ставлення християнства до науки.
48. Роль інтелігенції в глобальному світі.
49. Репресована свідомість і репресивна цивілізація.
50. Проблема суспільного ідеалу: історія та сучасність.
51. Постмодерн у сучасній культурі та філософії.
52. Основні ідеї фрейдизму та неофрейдизму, їх вплив на духовне життя суспільства у ХХХІ ст.
53. Соціальні аспекти ринкового господарства.
54. Методологія наукового пізнання.
55. Істина як філософське поняття.
56. Філософські погляди Е. Фрома.
57. «Бунт мас» Х. Ортега-і-Гассет.
58. Антитехнократичні тенденції в сучасній філософії.

7. Методи контролю

Поточний контроль, усне опитування, перевірка рівня засвоєння тем, винесених на самостійне опрацювання, есе, екзамен.

Об'єктом оцінювання знань здобувачів є програмний матеріал дисципліни різного характеру і рівня складності, засвоєння якого відповідно перевіряється під час поточного контролю і на екзамені. Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою.

Поточний контроль. В процесі поточного контролю здійснюється перевірка запам'ятовування та розуміння програмного матеріалу, набуття вміння висловлювати власну думку, опрацювання, публічного та письмового викладу (презентації) певних питань освітньої компоненти.

При перевірці рівня засвоєння тем, винесених на самостійне опрацювання оцінки підлягають: самостійне опрацювання окремих питань теми, написання есе.

Система підсумкового контролю. Формою підсумкового контролю є екзамен.

8. Розподіл балів

	Поточний модульний контроль											ДБ	ПК	Сума
	ЗМ1							ЗМ2						
	T1	T2	T3	T4	T5	T6	МК1	T7	T8	T9	МК2			
Сума балів	5	5	5	5	5	5	10	5	5	5	10	5	30	100
Практ. Зан.	3	3	3	3	3	3		3	3	3				
Сам. Роб.	2	2	2	2	2	2		2	2	2				

9. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Методичне забезпечення

1. Доморослий В.І. Методичні рекомендації для підготовки до практичних (семінарських) занять з дисципліни «Філософія науки» для здобувачів рівня доктор філософії денної форми навчання спеціальності 051 Економіка. Умань, УНУС. 2023. 22 с.

2. Доморослий В. І. Методичні рекомендації для виконання самостійної роботи з дисципліни «Філософія науки» для здобувачів рівня доктор філософії денної форми навчання спеціальності 051 Економіка. Умань, УНУС. 2023. 38 с.

11. Рекомендована література

Основна

1. Гоян І.М., Матвієнко І.С., Сторожук С.В., Філософія науки: навчальний посібник; за ред. С.В. Сторожук, 4-те видання, виправлене і доповнене. Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2020. 420 с.
2. Дзьобань О. Філософія науки. Київ-Одеса «Фенікс», 2024. 516 с.
3. Добронравова І. С., Сидоренко Л. І., Чуйко В. Л. Філософія науки: підручник; за ред. І. С. Добронравової. Київ: ВПЦ "Київський університет", 2022. 255 с.
4. Добронравова І. С. Практична філософія науки. Київ, 2023, 280 с.
5. Кузь О. М., Чешко В. Ф. Філософія науки: навчальний посібник. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2022. 172 с.
6. Ільїн В.В. Україна в парадигмі фінансово-економічних викликів цивілізації. В Цивілізаційний вибір України і соціальний прогрес., Київ: НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2017. С. 108-134.
7. Поліщук І. Є., Галіченко М. В. Філософія та методологія науки у контексті сучасної університетської освіти. Перспективи. Соціально-політичний журнал. 2021. № 4. С. 146-152. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Perspekt_2021_4_21.
8. Розман І. І. Філософія і методологія: динаміка розвитку науки. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Педагогіка. Соціальна робота. 2022. Вип. 1. С. 242-244. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuirped_2022_1_55.
9. Семенюк Е., Мельник В. Філософія сучасної науки і техніки: підручник Вид. 3-тє, випр. та допов. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 364 с.
10. Ханстантінов В.О. Філософія науки: курс лекцій. Миколаїв: МНАУ, 2020. 188 с.
11. Ченбай Н. А. Трансформації духовної культури особистості в умовах становлення інформаційного суспільства. Вісник Національного авіаційного університету. Філософія. Культурологія. 2018. № 1, С. 129-132. Режим доступу: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/Vnau_f_2018_1_32.pdf
12. Штанько В. І. Філософія і методологія сучасної науки. Підручник. Харків, 2020. 177 с.

Допоміжна

1. Білецький І. П. Філософія науки. Харків: ХНЕУ, 2023. 128с.
2. Вернадський В. Про науковий світогляд. Філософія науки. Навчальний посібник. 2-ге вид., виправлене та доповнене у двох частинах. Частина 2. Хрестоматійні матеріали. Івано-Франківськ, 2023. С.279-290.
3. Возняк Т. Що є істина? Філософія науки. Навчальний посібник. 2-ге вид., виправлене та доповнене у двох частинах. Частина 2. Хрестоматійні матеріали. Івано-Франківськ, 2023. С.197-202.
4. Дзьобань, О. П. Філософія інформаційних комунікацій: монографія. Харків: Майдан, 2022. 224 с.
5. Кадикало А. М. Аспекти трансформації орієнтирів наукового мислення. Практична філософія. 2020. № 4. С. 134 – 140.
6. Макінтайр Л. Постправда. Пер.з анг. Роксоляна Свято. Київ: «ArtHuss», 2021. 208 с.
7. Ніколс Т. Диванні експерти. Як необмежений доступ до інформації робить нас тупішими. Пер з анг. Євгенія Кузнецова. Київ: Наш формат, 2019. 240 с.
8. Петрушенко В. Л. Філософія і методологія науки: навч. посіб. Львів: Видво Львівської політехніки, 2019. 184 с.
9. Шашкова Л.О. Наукова комунікація в складних соціальних контекстах: підходи соціальної філософії науки та соціальної епістемології // Вісник Національного авіаційного університету. Серія: Філософія. Культурологія: Збірник наукових праць. № 1(39). 2024. С. 23-28.
10. Фукуяма Ф. Витоки політичного порядку. Від прадавніх часів до Французької революції. Пер з анг. Роман Корнута. 2-ге вид. Київ: Наш формат, 2019. 576 с.

12. Інформаційні ресурси

1. Бібліотека e-reading. URL: <http://www.e-reading.by/bookbytypes.php?type=17>
2. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua>
3. Національна парламентська бібліотека України <http://www.nplu.org/>
4. Наукова бібліотека УНУС -[Електронний ресурс] Режим доступу <http://libraru.udau.ua/>

13. Перезарахування та визнання результатів навчання

Перезарахування та визнання результатів навчання з дисципліни «Філософія науки» або окремого її елемента відбувається відповідно до Положення про порядок визнання в Уманському національному університеті садівництва результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/4n0x>).

Здобувачі рівня доктор філософії мають право на визнання результатів навчання в неформальній та інформальній освіті (курси навчання в центрах освіти, курси інтенсивного навчання, семінари, конференції, олімпіади, конкурси наукових робіт, літні чи зимові школи, бізнес-школи, тренінги тощо) в обсязі, що загалом не перевищує 25% освітньої програми. Визнання результатів навчання у неформальній та/або інформальній освіті дозволяється для дисциплін, які починають викладатися з другого семестру. При цьому визнання результатів проводиться у семестрі, який передує семестру, у якому згідно з навчальним планом конкретної освітньої програми передбачено вивчення певної дисципліни.

14. Політика академічної доброчесності

У процесі навчання з дисципліни «Філософія науки», студенти повинні дотримуватися встановлених правил академічної доброчесності, визначених Кодексом доброчесності Уманського національного університету садівництва. При підготовці рефератів, виконанні індивідуальних науково-дослідних завдань, а також під час проведення контрольних заходів очікується, що всі роботи подані студентами будуть їхніми оригінальними дослідженнями та міркуваннями.

Будь-які види порушення академічної доброчесності, зокрема плагіат, неправомірне використання чужих ідей, фальсифікація даних чи співучасть у таких діяннях, є абсолютно неприпустимими і не толеруються. Виявлення ознак академічної недоброчесності у письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від обсягу порушення.

З метою запобігання порушенням і підвищення якості академічних робіт, студентам настійно рекомендується користуватися належними академічними ресурсами та інструментами для перевірки робіт на плагіат, а також звертатися за консультаціями з питань правильного цитування і академічного письма.